Lietas arhīva Nr. A42-00017-23/15
ECLI:LV:ADRJRIT:2023:0512.A420119220.8.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2023. gada 12. maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Agnese Patmalniece,

piedaloties pieteicējas SIA „Rodl & Partner" pilnvarotajiem pārstāvjiem /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un zvērinātam advokātam Laurim Rasnačam un atbildētājas – Latvijas Republikas – pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvjiem /pers. F/ un /pers. G/,

mutvārdu procesā tiešsaistes režīmā, izmantojot aplikāciju *Microsoft Teams* izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Rodl & Partner" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2019. gada 13. novembra lēmuma Nr. 30.8?22.11/5036 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Valsts ieņēmumu dienestam izņemt tā mājaslapā publicēto informāciju par SIA „Rodl & Partner" kā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma subjektam piemērotajām sankcijām.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pārvaldes (turpmāk – pārvalde) amatpersonas 2019. gada 3. aprīlī un 6. jūnijā veica pieteicējas pārbaudi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā (turpmāk – pārbaude), par kuru 2019. gada 3. aprīlī noformēts Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma (turpmāk – Novēršanas likums; *šeit un turpmāk redakcijā, kas bija spēkā pārbaudes veikšanas brīdī*) prasību izpildes pārbaudes akts Nr. 12.2?3/5 un 2019. gada 6. jūnijā pārbaudes akta turpinājuma veidlapa (turpmāk kopā – pārbaudes akti).

Pārbaudes rezultātā ar dienesta pārvaldes 2019. gada 11. jūlija lēmumu Nr. 30.8?12.1/1180 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējai piemērota soda nauda 3000 *euro* apmērā par Novēršanas likuma 6. panta pirmajā un $1.^2$ daļā, 7. panta pirmās daļas, 5., 7., 11. punktā, 8. panta otrajā daļā, $11.^1$ panta pirmajā daļā, 18. panta pirmajā un trešajā daļā, 20. panta otrajā daļā, 22. panta otrās daļas 5. punktā un 25. panta pirmajā daļā noteikto prasību neievērošanu.

[2] Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, ar dienesta ģenerāldirektora 2019. gada 13. novembra lēmumu Nr. 30.8?22.11/5036 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pārbaudes laikā pieteicēja uzrādīja dienesta 2018. gada 1. oktobrī apstiprinātu „Iekšējās kontroles sistēmu Novēršanas likuma prasību ievērošanai pieteicējas darbiniekiem" (turpmāk – IKS), kurā konstatētas nepilnības. Apstāklis, ka pieteicēja līdz pārbaudes pabeigšanai konstatētos pārkāpumus novērsa, nenozīmē, ka pārkāpumi nav tikuši konstatēti. Minētais ir vērtējams kā sadarbošanās ar dienestu, kas ņemams vērā, nosakot sankciju.

[2.2] Pieteicējas klientam nodibinājumam „IT Izglītības fonds" ir konstatējams juridiskās formas un saimnieciskās darbības risks. Tam kā patiesais labuma guvējs norādīta visa Latvijas sabiedrība (pretēji Novēršanas likumā norādītajai patiesā labuma guvēja definīcijai, proti, patiesais labuma guvējs var būt vienīgi fiziska persona), bet kā pilnvarotā persona norādīts nodibinājuma vadītājs, kas ir Krievijas Federācijas (valsts, kurā pastāv augsts korupcijas risks; turpmāk – Krievija) pilsonis. Pieteicēja pārbaudes laikā nespēja pierādīt, ka tās klienta izpētes apjoms atbilst pastāvošajiem risku novērtējuma riskiem.

[2.3] Pieteicēja pārbaudē nevarēja uzrādīt tās klienta SIA „RBA CONSULTING" līgumu, kas pamato tai no „Nord Stream 2AG", kas pieder Krievijas uzņēmumam *Gazprom* (51 %) veiktos pārskaitījumus 25 000 *euro* apmērā katru mēnesi par sniegtajām konsultācijām. Ievērojot minēto, nav iespējams pārliecināties par veikto darījumu ekonomisko un juridisko pamatojumu. Nepieprasot un nesaglabājot minēto līgumu, pieteicēja nav ieguvusi darījumus apliecinošus dokumentus, lai varētu izdarīt secinājumus, vai ir nepieciešams veikt klienta padziļinātu izpēti un vai klienta veiktais darījums nav vērtējams kā aizdomīgs.

[2.4] Tā kā izskatāmajā gadījumā izpildījās Novēršanas likumā noteiktais kritērijs soda sankcijas piemērošanai – konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā – dienestam nebija pamata papildus uzklausīt pieteicēju. Sākotnējā lēmumā ir norādīts detalizēts pamatojums konstatētajiem pārkāpumiem, kā arī norādītas tiesības un kārtība, kādā minēto lēmumu var apstrīdēt. Tādējādi nav konstatējams, ka sākotnējais lēmums aizskar pieteicējai ar likumu piešķirtās tiesības izteikt savu viedokli un argumentāciju par izdoto administratīvo aktu, jo pieteicēja ir izmantojusi likumā noteiktās tiesības un lēmumu par soda naudas uzlikšanu apstrīdējusi.

[2.5] Nav konstatējams, ka, pieņemot sākotnējo lēmumu, nebūtu ievēroti labas pārvaldības principi, kā arī ar valsts pārvaldi saistītie normatīvie akti. Pārvalde ir ņēmusi vērā Novēršanas likuma mērķi – novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, aizsargājot sabiedrības intereses –, kura nodrošināšanai, kā arī normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanai jāizmanto noteiktu pasākumu kopums klienta izpētes ietvaros. Likuma prasību izpilde nav uzskatāma par maznozīmīgu pārkāpumu, jo likuma subjekta tiesību normās noteikto pienākumu izpilde ir būtiska valsts finansiālās stabilitātes un sociālās drošības jomas nodrošināšanā, tādējādi likuma prasību izpilde ir no jebkura sabiedrības locekļa sagaidāma rīcība.

Pieņemot sākotnējo lēmumu, ir izvērtēti lietderības apsvērumi kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 13. un 66. panta nosacījumiem, it īpaši samērīguma principu. Tāpat ir vērtēts pieteicējas finansiālais stāvoklis.

[2.6] Novēršanas likumā nav paredzēts izņēmums, kādā lēmumu, ar kuru piemēro sankcijas un uzraudzības pasākumus, ja tiek konstatēti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasību pārkāpumi, dienests nepublicē savā mājaslapā internetā.

[3] Pieteicēja vērsās tiesā ar pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu un pienākuma uzlikšanu dienestam izņemt tā mājaslapā publicēto informāciju par pieteicējai kā Novēršanas likuma subjektam piemērotajām sankcijām. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Dienesta mājaslapā publicētā informācija par pieteicējas pārkāpumiem atšķiras no pārsūdzētā lēmumā norādītā, neatbilst faktiskajai situācijai un ir tikusi mainīta.

[3.2] Pieteicēja uzrādīja dienestam IKS, kurā vai nu pārkāpumi netika konstatēti vispār, vai tie tika novērsti līdz pārbaudes beigām, kas arī fiksēts pārbaudes aktos. Tāpat dienesta amatpersonas pārbaudes laikā izskatīto pieteicējas IKS atzina par atbilstošu Novēršanas likuma prasībām vēl pirms veiktās pārbaudes.

[3.3] Nodibinājums „IT Izglītības fonds" ir dibināts 2015. gada 28. decembrī, kad tam nebija pienākuma reģistrēt patieso labuma guvēju. Neraugoties uz to, pieteicēja bija to informējusi par patiesā labuma guvēja reģistrēšanu, kā arī saņēmusi pieprasīto informāciju. Ievērojot minēto, pieteicēja ir izpildījusi Novēršanas likumā noteiktos pienākumus attiecībā uz nodibinājuma „IT I zglītības fonds" patiesā labuma guvēja noskaidrošanu.

[3.4] Dienesta apgalvojums, ka nodibinājuma „IT Izglītības fonds" patiesais labuma guvējs ir ar nodibinājumu darba tiesiskajās attiecībās esošais direktors Krievijas pilsonis */pers. K/* ir pretrunā gan Novēršanas likumam, gan nodibinājuma sniegtajai informācijai, atbilstoši kuriem konstatējams, ka nodibinājuma patiesais labuma guvējs ir /pers. L/. Proti, atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (Dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk – Direktīva 2015/849) nodibinājumiem patiesie labuma guvēji var būt arī personu grupa, kuru interesēs ir izveidots vai darbojas juridisks veidojums vai juridiska vienība. Vienlaikus tā kā personu grupu, kuru interesēs ir izveidots nodibinājums, nav iespējams identificēt un, veicot saprātīgus pasākumus, arī noskaidrot, par nodibinājuma „IT Izglītības fonds" patieso labuma guvēju varēja uzskatīt personu, kura ieņem augstākās pārvaldības institūcijā amatu šajā juridiskā veidojumā.

[3.5] SIA „RBA CONSULTING" ir ilgstošs pieteicējas klients. Pārsūdzētajā lēmumā norādīto normu pārkāpumi ir attiecināmi uz klientiem, kuri ir tikko uzsākuši darījuma attiecības ar likuma subjektu vai veikuši tādu darījumu, kas ikdienā viņu saimnieciskajā darbībā netiek veikts un atbilst neparasta darījuma pazīmēm. Darījuma attiecības starp SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2AG", kas pieder Krievijas uzņēmumam *Gazprom* (publiskā akciju sabiedrība; neviena no sabiedrībām nav atrodama sankciju sarakstos), pastāv ilgstoši un regulāri, tādējādi tās neatbilst neparasta darījuma pazīmēm, kas ir pamats veikt klienta padziļinātu izpēti. Turklāt dienesta amatpersonas pārbaudes veikšanas laikā nav analizējušas vai pieprasījušas informāciju par pieteicējas atbilstoši IKS veikto pārbaudi attiecībā uz SIA „RBA CONSULTING" darījuma partnera izvērtējumu. Novēršanas likums neparedz pieteicējai pienākumu pieprasīt un glabāt klientu veikto darījumu pamatojošu līgumu kopijas, tajā ir noteikts pienākums iegūt tikai klientu identificējošu dokumentu kopijas.

[3.6] Pieteicēja, attiecībā uz SIA „RBA CONSULTING" nosakot konkrēto riska pakāpi, ņēma vērā tādus apstākļus kā darījuma attiecību ilgums, iepriekš veikto darījumu skaits, veids, apmērs, kā ari sadarbības partneru pārzināšana. Pārsūdzētajā lēmumā izteiktais apgalvojums par klienta risku ietekmējošu apstākļu novērtējuma neveikšanu nav pamatots ar pieteicējas klienta analīzi, tai skaitā klienta saimnieciskās darbības un tā sadarbības partneru izvērtējumu un atbilstību augsta riska klienta statusam.

[3.7] Dienests ne tikai nenoskaidroja pieteicējas viedokli par pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem pārkāpumiem, bet arī nenorādīja patiesu un pilnīgu informāciju par pārsūdzētā lēmuma saturu. Ja iestāde nav pieprasījusi personas viedokli, lēmumā ir jānorāda šādas rīcības iemesls. Tāpat, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, dienests nav vērtējis ne Novēršanas likumā norādīto apstākļu kopumu, ne lietderības apsvērumus attiecībā uz konstatētajiem pārkāpumiem un piemēroto sodu.

[3.8] Pārsūdzētajā lēmumā nav veikts izvērtējums atbilstoši Novēršanas likumam, kas ļautu noteikt, ka informācija par pārsūdzēto lēmumu ir publicējama un nerada kaitējumu iesaistītajām personām. Turklāt tā kā sākotnējā lēmuma darbība tika apturēta līdz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai, dienestam bija pienākums nekavējoties izņemt no dienesta mājaslapas nepatiesi publicēto informāciju par pieteicēju. Dienests, publicējot nepatiesu informāciju par konstatētajiem pārkāpumiem, ir kaitējis pieteicējas reputācijai.

[3.9] Nevienā no dienesta publicētajiem ieteikumiem par iespējamiem sodu apmēriem nav paredzēts piemērot sodu likuma subjektam, kas būtu lielāks par 1300 *euro*. Turklāt pieteicēja pieļāva pārkāpumu pirmo reizi un nekavējoties (līdz pārbaudes beigām) to novērsa. Tāpat dienests nav ņēmis vērā un vērtējis pieteicējas saimniecisko darbību un apgrozījuma sadalījumu konkrētām saimniecisko darbību daļām, piemērojot sodu arī daļā par audita un revīzijas pakalpojumiem, kurus dienests pārbaudes laikā nav vērtējis.

[4] Paskaidrojumā tiesai dienests pieteicējas pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem un papildus norādot turpmāk minēto.

[4.1] Dienesta mājaslapā publicētā informācija par pieteicējas pārkāpumiem pretēji pieteikumā norādītajam sakrīt ar pārsūdzētajā lēmumā konstatētajiem pārkāpumiem. Pieteicēja nav norādījusi, kāda tieši informācija atšķiras.

[4.2] 2019. gada 3. aprīļa pārbaudes aktā fiksēts, ka pārbaudes laikā tika konstatēts Novēršanas likuma 7. panta pirmās daļas 11. punkta pārkāpums, pieteicējas atbildīgā persona /pers. O/ pārbaudes aktu parakstīja, tādējādi, piekrītot pārbaudes aktā konstatētajiem pārkāpumiem. Papildus piezīmes par pārbaudes aktā konstatēto atbildīgā persona nesniedza. Pārsūdzētajā lēmumā ir norādīts, kā izpaudās pārējie IKS konstatētie pārkāpumi.

[4.3] Pārsūdzētajā lēmumā nav norādīts, ka nodibinājuma „IT Izglītības fonds" patiesais labuma guvējs ir */pers. K/*, pārsūdzētajā lēmumā ir norādīts, ka pieteicēja nav noskaidrojusi nodibinājuma patieso labuma guvēju. Minēto apliecina arī tas, ka uz pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu pieteicēja pieteikumā norādījusi, ka nodibinājuma patiesais labuma guvējs ir /pers. L/. Šādu informāciju pieteicēja norādījusi pirmo reizi.

[4.4] Novēršanas likuma 20. panta otrās daļas pārkāpums nav attiecināms uz klientiem, kuri tikko uzsākuši darījuma attiecības ar subjektu, proti, minētā tiesību norma neaprobežojas ar konkrētu laika periodu, bet gan ir attiecināma uz likuma subjekta un klienta visu sadarbības laiku.

[4.5] Pieteicējai ir pienākums dokumentēt klienta izpētes pasākumus, uzglabāt tos un pēc uzraudzības un kontroles institūcijas vai Maksātnespējas kontroles dienesta pieprasījuma uzrādīt šos dokumentus, ko pieteicēja konkrētajā gadījumā nevarēja izdarīt.

[4.6] Pieteicēja ar soda naudu 3000 *euro* apmērā ir sodīta par vairākiem pārkāpumiem, tādējādi pieteicējas atsauce uz dienesta 2019. gada 25. janvāra „Ieteikumi (vadlīnijas) sankciju par Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma pārkāpumiem noteikšanai Valsts ieņēmumu dienesta uzraudzībā esošajiem likuma subjektiem" VI sadaļā minēto pārkāpumu ir nepamatota.

[4.7] Novēršanas likums neparedz nodalīt „Neto apgrozījumu" pa saimnieciskās darbības veidiem. Proti, atbilstoši Sankciju noteikšanas vadlīnijām par Novēršanas likuma un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma pārkāpumiem dienesta uzraudzībā esošajiem likuma

subjektiem (apstiprinātas ar dienesta 2019. gada 10. oktobra rīkojumu Nr. 456) (*https://www.vid.gov.lv/lv/media/999/download?attachment*, aplūkots 2023. gada 13. aprīlī; turpmāk – vadlīnijas), aprēķinot soda naudas apmēru juridiskām personām, dienests izmanto kopējo gada apgrozījumu. Tāpat Novēršanas likums neparedz lēmumā norādīt piemērojamās soda naudas aprēķinu.

[5] Pieteicēja papildu paskaidrojumus atsaucas uz pieteikumā norādītajiem argumentiem un papildus norāda turpmāk minēto.

[5.1] Dienestam ir tiesības publicēt informāciju savā mājaslapā, ja ir konstatēti pārkāpumi, publicējot pārkāpuma veidu un būtību. Pārbaudes aktos pārkāpumi netika konstatēti.

[5.2] Novēršanas likuma normas nepieprasa veikt risku novērtējumu attiecībā uz klienta darba tiesiskajās attiecībās esošajiem darbiniekiem.

[5.3] Dienests nav argumentējis, kādēļ pieteicējas sniegtie paskaidrojumi, ka pieteicēja ir iepazinusies ar 2018. gada 1. janvārī noslēgto līgumu klienta klātienē un izvērtējusi visus nepieciešamos riskus, nav pietiekami, lai izpildītu Novēršanas likumā noteiktās prasības.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020. gada 12. oktobra lēmumu nolemts uzdot jautājumus Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla nolēmuma sniegšanai lietā. Vienlaikus ar minēto lēmumu lietā apturēta tiesvedība.

[7] Administratīvajā rajona tiesā 2022. gada 17. novembrī saņemts Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 17. novembra spriedums lietā C-562/20.

[8] Pieteicēja papildu paskaidrojumos saistībā ar Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 17. novembra spriedumu lietā C-562/20 norāda turpmāk minēto.

[8.1] Novēršanas likumā noteiktais pienākums ņemt vērā valsts un ģeogrāfisko risku, proti, risku, ka klients vai klienta patiesais labuma guvējs ir saistīts ar valsti vai teritoriju, kuras ekonomiskie, sociālie, tiesiskie vai politiskie apstākļi var liecināt par valstij piemītošu augstu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma finansēšanas risku, nav tulkojams kā pienākums attiecīgo apstākļu dēļ automātiski piešķirt attiecīgajiem klientiem augstāku riska pakāpi. Minētais būtu pretrunā gan Eiropas Savienības Tiesas spriedumam lietā, gan samērīguma principam.

[8.2] Apgalvojums, ka jebkura nevalstiska organizācija rada paaugstinātu terorisma finansēšanas risku, nav atbilstošs samērīguma principam (tas ir pretrunā Novēršanas likumā nostiprinātajai uz risku balstītajai pieejai un pēc savas būtības nav piemērots noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai), un šāds noteikums neizriet ne no Direktīvas 2015/849, ne „Nacionālā NILLTPF risku novērtēšanas ziņojuma par 2017.?2019. gadu".

[8.3] Dienests nav izskaidrojis, kādēļ būtu pamats uzskatīt, ka SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2 AG" darījumam piemistu lielāka būtiskuma vai sarežģītības pakāpe, vai neparasts raksturs.

[8.4] Prasība uzrādīt SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2 AG" starpā noslēgtā līguma kopiju, uzskatot to par vienīgo pierādījumu uzticamības pārbaudes veikšanas pamatošanai, ir nepamatota. To, vai pieteicēja būtu varējusi pierādīt attiecīgo risku novērtējumu citādā veidā, dienests nav konstatējis, līdz ar to šis jautājums ir ārpus izskatāmās lietas.

[9] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā un papildu paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Atbildētājas pārstāvji pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[10] Lietā nav strīda, ka pieteicēja, būdama nodokļu konsultāciju un grāmatvedības ārpakalpojuma sniedzēja, ir Novēršanas likuma subjekts atbilstoši Novēršanas likuma 3. panta pirmās daļas 3. punktam, un uz pieteicēju attiecas Novēršanas likuma normās noteiktie pienākumi. Lietā ir strīds, vai dienests pamatoti pieteicējas rīcībā konstatējis Novēršanas likuma normu pārkāpumus.

[11] Sākotnēji tiesa uzskata par nepieciešamu norādīt, ka 2019. gada 6. jūnija pārbaudes akts (*lietas 44.-46. lapa*) ir turpinājums sākotnējai pārbaudei 2019. gada 3. aprīlī (konstatētie pārkāpumi fiksēti 2019. gada 3. aprīļa pārbaudes aktā) (*lietas 38.-43. lapa*), kurā netika atkārtoti pārbaudīta 2019. gada 3. aprīlī pārbaudītā informācija, bet gan tikai papildu informācija par pieteicējas klientu SIA „RBA CONSULTING". Līdz ar to 2019. gada 6. jūnija pārbaudes aktā izdarītais secinājums, ka pārkāpumi nav konstatēti, attiecas tikai uz pārbaudes turpinājumā pārbaudīto informāciju un neattiecas uz pārbaudes sākumā 2019. gada 3. aprīlī pārbaudīto informāciju. Minētais izriet no pārbaudes aktu satura un to tiesas sēdē apstiprināja arī dienesta pārstāvji. Līdz ar to tiesa noraida pieteicējas argumentus par tās maldināšanu kā nepamatotus, un pieteicējai nebija pamata paļauties, ka attiecībā uz pieteicēju netiks pieņemts pārsūdzētais lēmums.

[12] Saskaņā ar Novēršanas likuma 2. pantu šā likuma mērķis ir novērst noziedzīgo iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Šā mērķa sasniegšanai ir svarīgi, lai likuma subjekti, kas uzskaitīti 3. panta pirmajā daļā, skrupulozi ievērotu likuma prasības.

[13] Saskaņā ar Novēršanas likuma 6. panta pirmo daļu likuma subjekts atbilstoši savam darbības veidam veic un dokumentē noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējumu, lai noskaidrotu, novērtētu, izprastu un pārvaldītu savai darbībai un klientiem piemītošos noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus, un, pamatojoties uz šo novērtējumu, izveido noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iekšējās kontroles sistēmu, tai skaitā izstrādājot un dokumentējot attiecīgās politikas un procedūras, kuras apstiprina likuma subjekta valde, ja tā ir iecelta, vai likuma subjekta augstākā pārvaldes institūcija. Atbilstoši šā likuma 7. panta pirmās daļas 5., 7. un 11. punktam, izveidojot iekšējās kontroles sistēmu, likuma subjekts paredz vismaz neparastu un aizdomīgu darījumu atklāšanas kārtību un kārtību, kādā likuma subjekts atturas no aizdomīga darījuma veikšanas (5. punkts), kārtību, kādā tiek uzglabāta un iznīcināta klienta izpētes gaitā, kā arī klienta veikto darījumu uzraudzības gaitā iegūtā informācija un dokumenti (7. punkts), politiku un procedūru regulāras darbības pārskatīšanas prasības un kārtību atbilstoši grozījumiem normatīvajos aktos vai likuma subjekta darbības procesos, sniegtajos pakalpojumos, pārvaldības struktūrā, klientu bāzē vai darbības reģionos (11. punkts). Tāpat atbilstoši Novēršanas likuma 8. panta otrajai daļai likuma subjekts regulāri, bet ne retāk kā reizi 18 mēnešos izvērtē iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti, tai skaitā pārskatot un aktualizējot ar klientu, tā rezidences (reģistrācijas) valsti, klienta saimniecisko vai personisko darbību, izmantotajiem pakalpojumiem un produktiem un to piegādes kanāliem, kā arī ar veiktajiem darījumiem saistīto noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējumu un, ja nepieciešams, veic pasākumus iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes uzlabošanai, tai skaitā pārskata un precizē noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas politikas un procedūras.

Pārbaudes ietvaros dienests pieteicējas IKS konstatējis šādas nepilnības: 1) iekļauta atsauce uz spēkā neesošiem normatīvajiem aktiem (Ministru kabineta 2008. gada 22. decembra noteikumi Nr. 1071 „Noteikumi par neparasta darījuma pazīmju sarakstu un kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem"), attiecīgi nav aktualizēts IKS attiecībā uz neparastu darījumu pazīmēm un kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem; 2) nav iekļauta kārtība, kādā tiek iznīcināti klientu identifikācijas, izpētes un darījumu uzraudzības gaitā iegūtie dokumenti; 3) nav politiku un procedūru regulāras darbības pārskatīšanas prasības un kārtība atbilstoši izmaiņām normatīvajos aktos vai likuma subjekta darbības procesos, sniegtajos pakalpojumos, pārvaldības struktūrā, klientu bāzē vai darbības reģionos.

Tiesa konstatē, ka pieteicēja minētos pārkāpumus IKS pēc būtības ir atzinusi, par ko liecina pieteicējas veiktās darbības līdz pārbaudes pabeigšanai 2019. gada 6. jūnijā pārkāpumus novēršot. Vienlaikus pieteicēja ir izteikusi iebildumus par soda piemērošanu par jau sākotnējā lēmuma pieņemšanās brīdī novērstiem pārkāpumiem.

Attiecībā uz minēto tiesa norāda, ka pārkāpumu novēršana nepadara tos par nebijušiem, proti, tas nevar tikt vērtēts kā pamats soda naudas nepiemērošanai, vienlaikus tas var tikt ņemts vērā soda noteikšanā kā sadarbība ar uzraudzības un kontroles institūciju (Novēršanas likuma 77. panta trešās daļas 6. punkts). No pārsūdzētā lēmuma izriet, ka minētais apstāklis soda noteikšanā ir ņemts vērā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par pamatotu dienesta secinājumu, ka pieteicēja, neiekļaujot IKS nepieciešamo informāciju un neveicot tās pārskatīšanu, nav pienācīgi izpildījusi Novēršanas likuma 7. panta pirmās daļas 5., 7., 11. punktā un 8. panta otrajā daļā noteiktās prasības.

[14] Novēršanas likuma 11.[1] panta pirmā daļa noteic, ka klienta izpētes pasākumi ir uz risku novērtējumu balstīts darbību kopums, kura ietvaros likuma subjekts:

1) identificē klientu un pārbauda iegūtos identifikācijas datus;

2) noskaidro patieso labuma guvēju un, balstoties uz risku novērtējumu, pārliecinās par to, ka attiecīgā fiziskā persona ir klienta patiesais labuma guvējs. Juridiskam veidojumam un juridiskajai personai likuma subjekts noskaidro arī attiecīgās personas dalībnieku struktūru un veidu, kādā izpaužas patiesā labuma guvēja kontrole pār šo juridisko veidojumu vai juridisko personu;

3) iegūst informāciju par darījuma attiecību un gadījuma rakstura darījuma mērķi un paredzamo būtību;

4) pēc darījuma attiecību uzsākšanas veic to uzraudzību, tai skaitā pārbaudes, kas apstiprina, ka darījuma attiecību laikā slēgtie darījumi tiek veikti saskaņā ar likuma subjekta rīcībā esošo informāciju par klientu, tā saimniecisko darbību, risku profilu un līdzekļu izcelsmi;

5) nodrošina klienta izpētes gaitā iegūto dokumentu, personas datu un informācijas uzglabāšanu, regulāru izvērtēšanu un aktualizēšanu atbilstoši piemītošajiem riskiem, bet ne retāk kā reizi piecos gados.

No minētā izriet, ka Novēršanas likuma subjektam ir pienākums veikt klienta izpēti, kuras ietvaros likuma subjekts veic klienta identifikāciju, noskaidro patieso labuma guvēju, pārliecinoties par tā atbilstību, iegūst informāciju par darījuma attiecību mērķi un paredzamo būtību, tāpat arī darījuma attiecību laikā likuma subjekta pienākums ir uzraudzīt darījuma attiecības.

Lietā nav strīda, ka pieteicējas IKS ir paredzēta klienta identificēšanas kārtība, tomēr pārbaudē dienests konstatējis, ka faktiski tā ir veikta nepilnīgi attiecībā uz pieteicējas klientiem – nodibinājumu „IT Izglītības fonds" un SIA „RBA CONSULTING".

[15] Dienests norādījis, ka pieteicējas faktiski veiktais klienta nodibinājuma „IT Izglītības fonds" izpētes apjoms (vienkāršotā klienta izpēte) neatbilst pastāvošajiem risku novērtējuma riskiem – konstatējams klienta juridiskās formas risks (nodibinājums) un saimnieciskās darbības risks (nodibinājuma vadītājs ir Krievijas pilsonis), kas ir pamats padziļinātas klienta izpētes veikšanai atbilstoši Novēršanas likuma 22. panta otrās daļas 5. punktam.

[16] Veicot klienta izpēti, lai noteiktu klientam piemītošos noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus, pastāv iespēja veikt klienta izpēti divos dažādos veidos (apjomos), tas ir, veicot vienkāršotu vai padziļinātu klienta izpēti.

Gadījumi, kuros ir veicama vienkāršotā klienta izpēte, ir noteikti Novēršanas likuma 26. pantā, savukārt Novēršanas likuma 22. panta otrā daļa noteic gadījumus, kuros likuma subjektam ir jāveic klienta padziļināta izpēte, tostarp, atbilstoši strīdus normai, proti, minētās daļas 5. punktam, likuma subjekts veic klienta padziļinātu izpēti citos gadījumos, uzsākot un uzturot darījuma attiecības vai veicot gadījuma rakstura darījumu ar klientu, ja pastāv paaugstināts noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma finansēšanas risks.

Minētās normas (Novēršanas likuma 22. panta otrā daļa) Novēršanas likumā ieviestas, pārņemot Direktīvas 2015/849 18. panta 1. punktu.

Kā norādījusi Eiropas Savienības Tiesa, Direktīvas 2015/849 18. panta 1. punktā ir minētas noteiktas situācijas, kurās pastāv lielāks nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas risks un kurās dalībvalstis pieprasa atbildīgajiem subjektiem piemērot klientiem šādus uzticamības pārbaudes pasākumus, lai adekvāti pārvaldītu un mazinātu šo risku. Tā, šiem subjektiem ir jāpiemēro pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumi: pirmkārt, Direktīvas 2015/849 19.-24. pantā paredzētajos gadījumos, otrkārt, attiecībās ar fiziskām personām vai juridiskām vienībām, kas veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, kuras Eiropas Komisija ir identificējusi kā augsta riska trešās valstis, un, treškārt, citos augstāka riska gadījumos, kurus identificējušas dalībvalstis vai atbildīgie subjekti. Direktīvas 2015/849 18. panta 3. punkts uzliek dalībvalstīm, izvērtējot minētos riskus, ņemt vērā vismaz III pielikumā izklāstītos potenciāli augstāka riska situāciju faktorus. No tā izriet, ka, izņemot Direktīvas 2015/849 19.-24. pantā paredzētās konkrētās situācijas un šīs direktīvas 18. pantā paredzētās situācijas, kurās runa ir par attiecībām ar fiziskām personām vai juridiskām vienībām, kas veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, kuras Eiropas Komisija ir identificējusi kā augsta riska trešās valstis, pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumu piemērošana saskaņā ar pieeju, kas balstīta uz riska faktoru, nozīmē, ka dalībvalsts vai atbildīgais subjekts iepriekš identificē augstākus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus. Tātad, ja runa nav par šīm konkrētajām situācijām, augstākas riska pakāpes noteikšana klientam (vai klienta sadarbības partnerim) un līdz ar to pastiprinātas uzticamības pārbaudes pasākumu veikšana attiecība uz šo klientu nav automātiska (*Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 17. novembra sprieduma lietā „Rodl & Partner" C-562/20, ECLI:EU:C:2022:883, 37., 38. punkts*).

Lietā nav strīda, ka uz pieteicējas darījuma attiecībām ar nodibinājumu „IT Izglītības fonds" nav attiecināms Direktīvas 2015/849 19.-24. pants (Novēršanas likuma 22. panta otrās daļas 2.?4. punkts). Tāpat Krievija nav minēta to augsta riska trešo valstu skaitā, kuras ir uzskaitītas Eiropas Komisijas Deleģētajā 2016. gada 14. jūlija regulā 2016/1675, ar ko papildina Direktīvu 2015/849, norādot augsta riska trešās valstis, kurās ir stratēģiskas nepilnības.

Vienlaikus Direktīvas 2015/849 18. panta 1. punkts paredz tiesības dalībvalstīm identificēt citus augstāka riska gadījumus. Lai identificētu šos citus augstāka riska gadījumus, no šī 18. panta 1. un 3. punkta, aplūkojot tos kopsakarā, izriet, ka dalībvalstīm un atbildīgajiem subjektiem, veicot risku novērtējumu, kas tiem ir jāīsteno, ir jāņem vērā vismaz šīs direktīvas III pielikumā izklāstītie uz potenciāli augstāka riska situāciju norādošie faktori un pazīmes. (*Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 17. novembra sprieduma lietā „Rodl & Partner" C?562/20, ECLI:EU:C:2022:883, 44. punkts*).

[17] Tiesa konstatē, ka Novēršanas likuma 6. panta 1.^{2} daļa paredz riskus ietekmējošus apstākļus, kas likuma subjektam, veicot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējumu un veidojot iekšējās kontroles sistēmu, ir jāņem vērā. Tā atbilstoši minētās daļas 1. punktam likuma subjekts ņem vērā klienta risku, kas piemīt klienta juridiskajai formai [..]. Atbilstoši Novēršanas likuma 6. panta 1.^{1} daļas 2. punktam likuma subjekts, veicot risku novērtējumu un veidojot iekšējās kontroles sistēmu, ņem vērā riskus, kuri identificēti nacionālajā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtēšanas ziņojumā.

Otrā Nacionālā NILLTF risku novērtēšanas ziņojuma (papildināts 2018. gada 22. jūnijā) (piemērojams pārbaudes veikšanas brīdī; turpmāk arī – ziņojums; https://www.vid.gov.lv/lv/media/1011/download?attachment, aplūkots 2023. gada 22. martā)) 1.3.6. punkta b) ievilkumā norādīts, ka nozīmīgākos terorisma finansēšanas draudus rada nevalstisko organizāciju un uzņēmējdarbības vides iespējama izmantošana terorisma finansēšanai un slēpta vai maskēta likumīgiem mērķiem paredzētu līdzekļu novirzīšana teroristiskām organizācijām vai to dalībniekiem, savukārt minētā ziņojuma 9.2.1. punktā norādīts, ka starptautiskā prakse un dažādu valstu tiesībaizsardzības iestāžu pieredze liecina, ka nevalstiskās organizācijas ir īpaši neaizsargātas un var tikt ļaunprātīgi izmantotas terorisma finansēšanas nolūkos.

Lietā nav strīda, ka pieteicējai, veicot nodibinājuma „IT Izglītības fonds" riska novērtējumu, bija jāņem vērā minētajā ziņojumā norādītais, proti, saistībā ar nevalstiskajām organizācijām pastāvošais terorisma finansēšanas risks. Vienlaikus tiesa ne Novēršanas likumā, ne ziņojumā nerod pamatu secinājumam, ka apstāklis, ka likuma subjekta klients ir nodibinājums, pats par sevi ir pamats secinājumam, ka tam piemīt paaugstināts risks, kas secīgi būtu pamats veikt klienta padziļinātu pārbaudi, kā tas noteikts Novēršanas likuma 22. panta otrās daļas 5. punktā. Minēto apliecina arī Finanšu darījumu darba grupas (*Financial Action Task Force*), kas ir neatkarīga starpvaldību organizācija, kas izstrādā un sekmē politiskās nostādnes pasaules finanšu sistēmas aizsardzībai pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu un masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas finansēšanu un kuras ieteikumus, kā norādīts Direktīvas 2015/849 4. apsvērumā, dalībvalstīm ir jāturpina ņemt vērā, 8. rekomendācijas 7. punkta b) ievilkumā norādītais, ka ne visas bezpeļņas organizācijas (atbilstoši Finanšu darījumu darba grupas definīcijai, proti, reliģiskās organizācijas, labdarības organizācijas, organizācijas, kas nodarbojas ar sociālo palīdzību, izmitināšanas jautājumiem, veselības aprūpi, *izglītību*, pārstāvniecību vai citu „labo darbu" („good works")) ir pakļautas augstam riskam, un dažas var radīt zemu risku vai vispār neradīt risku, kas nosakāms, īstenojot uz risku balstītu pieeju, balstoties uz Eiropas Komisijas un dalībvalstīs identificētajiem paaugstināta riska faktoriem (https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Financialinclusionandnpoissues/Bpp-combating-abuse-npo.html, aplūkots 2023. gada 3. aprīlī).

Jebkurā gadījumā atbilstoši Novēršanas likuma 11.^{1} panta piektajai daļai kopsakarā ar Direktīvas 2015/849 13. panta 4. punktu likuma subjektam ir jāspēj pierādīt dienestam, pirmkārt, ka saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas riskiem tas ir veicis iespējami pilnīgāku riska analīzi, saprātīguma robežās un samērīgi ar tā būtību un lielumu, ņemot vērā visus attiecīgos faktorus un avotus, un, otrkārt, ka katrā konkrētā gadījumā tas ir piemērojis identificētajai riska pakāpei atbilstošu klienta uzticamības pārbaudes pasākumu līmeni (*Eiropas Savienības Tiesas ģenerāladvokāta secinājumu lietā „Rodl & Partner" C?562/20, ECLI:EU:C:2022:381, 65. punkts*).

Dienesta pārbaudes laikā pieteicēja uzrādīja nodibinājuma „IT Izglītības fonds" riska novērtēšanas karti, kurā, tostarp, vērtēti klienta juridiskās formas riski, norādot, ka juridiskās formas izvēle atbilst tās darbības veidam. Šāds riska novērtējums noteikts atbilstoši pieteicējas IKS 4. pielikumam „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku pazīmes un to skaitliskais novērtējums", kurā uzskaitītas paaugstināta un zema riska pazīmes. Attiecībā uz nodibinājumiem kā zema riska pazīme norādīta, ka nodibinājumam nav peļņas gūšanas rakstura, tam Latvijas Republikā ir piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, vai tas darbojas Latvijas Republikā un tā mēneša kredīta apgrozījums nepārsniedz 7000 *euro* (2.6. punkts), savukārt kā paaugstināta riska pazīme norādīta, ka nodibinājumam nav peļņas gūšanas rakstura (izņemot gadījumus, kad tam Latvijas Republikā ir piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, vai tas darbojas Latvijas Republikā (1.11. punkts). Tiesa konstatē, ka minētās pazīmes identificētas atbilstoši ziņojumam, kurā norādīts, ka nav pierādījumu par sabiedriskā labuma (labdarības) organizāciju izmantošanu terorisma finansēšanas mērķiem (ziņojuma 9.2.4. punkts).

Ievērojot minēto, pieteicēja ir identificējusi riskus atbilstoši Novēršanas likumā un ziņojumā norādītajam un atbilstoši tiem veikusi nodibinājuma „IT Izglītības fonds", kuram ir piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, juridiskās formas risku novērtējumu. Līdz ar to dienesta secinājums, ka pieteicējas faktiski veiktais klienta nodibinājuma „IT Izglītības fonds" izpētes apjoms neatbilst pastāvošajiem nodibinājuma „IT Izglītības fonds" juridiskās formas riskiem, nav pamatots lietas faktisko apstākļu ietvaros.

[18] Tāpat tiesa konstatē, ka atbilstoši Novēršanas likuma 26. panta astotajai daļai vienkāršoto klienta izpēti nepiemēro situācijās, kurās, balstoties uz riska izvērtējumu, likuma subjekts konstatē vai tā rīcībā ir informācija par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai terorisma finansēšanu, vai mēģinājumu veikt šīs darbības, vai paaugstinātu šādu darbību risku, tostarp, ja pastāv šā likuma 11.^{1} panta trešajā daļā minētie risku paaugstinošie faktori, kas faktiski sasaucas ar Novēršanas likuma 22. panta otrās daļas 5. punktu.

Atbilstoši Novēršanas likuma 11.^{1} panta trešās daļas 2. punkta b) ievilkumam kā viens no risku paaugstinošiem faktoriem norādīts klienta vai tā patiesā labuma guvēja saistība ar paaugstināta riska jurisdikciju, proti, valsti vai teritoriju, kurā pastāv augsts korupcijas risks, kas ir atbilstīgs Direktīvas 2015/849 III pielikuma 3. punkta b) ievilkumā minētajam ģeogrāfiskajam riska faktoram (valstis, kurās, kā atzīts uzticamos avotos, ir ievērojams korupcijas vai citu noziedzīgu darbību līmenis).

Kā norādīts 2017. gada 26. oktobra likuma „Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā" anotācijā (https://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/FEB181B5B41A0CA4C2258144002CC7CC?OpenDocument, aplūkots 2023. gada 23. martā), likuma subjektiem šajā pantā norādītie risku paaugstinošie faktori ir jāņem vērā, nosakot padziļinātās izpētes nepieciešamību, apjomu un regularitāti, kā arī, veicot pašu padziļināto izpēti.

Ievērojot minēto, likuma subjektiem, veicot ar klientu saistītā riska novērtējumu, ir jāņem vērā Novēršanas likumā identificētie risku paaugstinošie faktori (tostarp, klienta vai tā patiesā labuma guvēja saistība ar valsti vai teritoriju, kurā pastāv augsts korupcijas risks), kas, balstoties uz riska izvērtējumu, var būt pamats padziļinātas izpētes veikšanai. Tomēr tiesa minētajās normās kopsakarā ar Direktīvā 2015/849 paredzēto uz risku balstīto pieeju, kas paredz katrā konkrētā gadījumā veiktu ar šo klientu saistītu specifiskā riska novērtējumu, kas nevar tikt veikts abstrakti, ievērojot, ka risks savā būtībā ir mainīgs, un mainīgie rādītāji – katrs atsevišķi, vai kopā – var palielināt vai samazināt iespējamo risku, tādējādi ietekmējot preventīvo pasākumu, piemēram, klienta uzticamības pārbaudes pasākumu, attiecīgo līmeni (Direktīvas 2015/849 22. un 30. apsvērums), nerod pamatu secinājumam, ka kāda no risku paaugstinoša faktora esība konkrētā gadījumā ir pamats automātiski, bez kompleksa klienta risku izvērtējuma konstatēt paaugstinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma finansēšanas risku un veikt klienta padziļinātu pārbaudi, kā tas noteikts Novērtēšanas likuma 22. panta otrās daļas 5. punktā.

[19] Lietā nav strīda, ka Krievija ir augsta korupcijas riska valsts, uz ko norāda arī starptautiskās alianses pret korupciju „*Transparency International*" globālās korupcijas barometra rādītājs un korupcijas uztveres indekss, kas ilgstoši Krievijā ir bijuši augstā līmenī (https://www.transparency.org/en/countries/russia, aplūkots 2023. gada 22. martā). Papildus atbilstoši ziņojumam pēc ģeogrāfiskā stāvokļa Latvija atrodas transporta un tirdzniecības krustpunktā starp Eiropas Savienības (turpmāk – ES) un Neatkarīgo Valstu Savienības (turpmāk – NVS) valstīm. Lai

gan kopš neatkarības atjaunošanas Latvija ir stiprinājusi savu pozīciju kā Eiropas kulturālajai, politiskajai un tiesiskajai telpai piederīga valsts, par ko liecina arī dalība ES un NATO, joprojām ir saglabājusies cieša sadarbība ar NVS valstīm, tostarp, Krieviju. Jau minētais ģeogrāfiskais izvietojums un Latvijas iedzīvotājiem raksturīgās krievu un angļu valodas zināšanas, kā arī eiropeiskā mentalitāte piesaista investorus no Krievijas un citām NVS valstīm (ziņojuma 2.2.1?2.2.3. punkts). Lai gan nelegāli iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana Latvijā ilgstoši ir bijusi prioritāte, kas atspoguļojusies gan atsevišķu valsts iestāžu darbā, gan to koordinētā politikā un stratēģijā (ziņojuma 5.1.8?5.1.10. punkts), joprojām pastāv risks, ka Latvijas ekonomika tiks izmantota no Krievijas ieplūdušu nelegālu līdzekļu legalizācijai (ziņojuma 2.2.4. punkts) un attiecībā uz Krieviju risks ir novērtēts kā augstākais (ziņojuma 4.3.12. punkts). Krievija joprojām atrodas to valstu starpā, no kurām Latvijā ir vislielākās ienākošās un izejošās finanšu plūsmas un ar ko Latvijai ir visaktīvākā ekonomiskā sadarbība (ziņojuma 2.1.5., 4.3.8. un 4.3.10. punkts).

Ievērojot minēto, tiesai nav šaubu, ka Latvijā pastāv reāls risks, ka tās ekonomika varētu tikt izmantota Krievijas izcelsmes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā, un pieteicējai, veicot tās klienta nodibinājuma „IT Izglītības fonds" riska novērtēšanu, bija jāpievērš uzmanība tā saistībai ar Krieviju, nosakot padziļinātas izpētes nepieciešamību.

Vienlaikus, kā norādījusi Eiropas Savienības Tiesa, tikai tas, ka klienta darbiniekam, kurš nav tā patiesais labuma guvējs un kuram šī klienta struktūrā nav funkcijas, kas viņam ļautu veikt darbības, kuras potenciāli var būt saistītas ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas darbībām, ir tādas trešās valsts pilsonība, kurā pastāv augsts korupcijas risks, šķiet, ka nevar raksturot situāciju, kas rada potenciāli augstāku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai terorisma finansēšanas risku (*Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 17. novembra sprieduma lietā „Rodl & Partner" C-562/20, ECLI:EU:C:2022:883, 61. punkts*).

Tiesa konstatē, ka lietā nav ziņu, ka identificētais nodibinājuma „IT Izglītības fonds" vadītājs ir patiesais labuma guvējs vai tam nodibinājumā būtu tādas pilnvaras, kas ļautu tam veikt darbības, kuras potenciāli var būt saistītas ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas darbībām. Līdz ar to apstāklis, ka nodibinājuma „IT Izglītības fonds" vadītājs ir Krievijas pilsonis, pats par sevi nav pamats secinājumam, ka pieteicēja, veicot nodibinājuma „IT Izglītības fonds" risku novērtējumu, nav izpildījusi Novēršanas likumā noteiktās prasības, taču minētais apstāklis, tiesas ieskatā, ir ņemams vērā un aplūkojams kopsakarā ar nodibinājumam „IT Izglītības fonds" veikto patiesā labuma guvēja noskaidrošanu.

[20] Atbilstoši Novēršanas likuma 18. panta pirmajai daļai likuma subjekts gadījumos, kad saskaņā ar šā likuma prasībām veicama klienta izpēte, noskaidro klienta patieso labuma guvēju un, balstoties uz risku novērtējumu, veic nepieciešamos pasākumus, lai pārliecinātos, ka noskaidrotais patiesais labuma guvējs ir klienta patiesais labuma guvējs. Minētā panta trešajā daļā noteikts, ka likuma subjekts noskaidro klienta patieso labuma guvēju vismaz vienā no šādiem veidiem: 1) saņemot klienta apstiprinātu paziņojumu par patieso labuma guvēju; 2) izmantojot ziņas vai dokumentus no Latvijas Republikas vai ārvalsts informācijas sistēmām; 3) patstāvīgi noskaidrojot patieso labuma guvēju, ja ziņas par to nevar iegūt citādi.

No minētajām tiesību normām ir secināms, ka likuma subjektam, veicot klienta izpēti, cita starpā, ir pienākums dokumentēt klienta izpētes pasākumus, kas ietver arī patiesā labuma guvēja noskaidrošanas veidu.

Pieteicēja dienesta pārbaudes laikā uzrādīja nodibinājuma „IT Izglītības fonds" identifikācijas karti, kurā norādīts, ka nodibinājuma patiesais labuma guvējs ir visa Latvijas sabiedrība.

Saskaņā ar Novēršanas likuma 1. panta 5. punktu b) ievilkumu patiesais labuma guvējs ir fiziskā persona, kura ir klienta – juridiskās personas – īpašnieks vai kura kontrolē klientu, vai kuras vārdā, labā, interesēs tiek nodibinātas darījuma attiecības vai tiek veikts gadījuma rakstura darījums, un tā ir vismaz attiecībā uz juridiskiem veidojumiem – fiziskā persona, kurai pieder vai kuras interesēs ir izveidots vai darbojas juridisks veidojums vai kura tiešā vai netiešā veidā īsteno kontroli pār to, tostarp kura ir šāda veidojuma dibinātājs, pilnvarnieks vai pārraudzītājs (pārvaldnieks).

No minētā izriet, ka patiesais labuma guvējs ir *fiziskā* persona, kas tiešā vai netiešā veidā kontrolē juridisko personu vai juridisko veidojumu. Tā kā pieteicēja klienta identifikācijas kartē ir norādījusi, ka nodibinājuma patiesais labuma guvējs ir visa Latvijas sabiedrība, pieteicēja nav veikusi nodibinājuma „IT Izglītības fonds" patiesā labuma guvēja noskaidrošanu atbilstoši Novēršanas likumā noteiktajām prasībām.

Attiecībā uz pieteicējas minēto, ka nodibinājums ir dibināts 2015. gada 28. decembrī, kad nodibinājumam nebija pienākuma reģistrēt patieso labuma guvēju līdz 2018. gada 1. martam (*Novēršanas likuma Pārejas noteikumu 22. punkts*), sākotnēji tiesa norāda, ka Novēršanas likuma subjekta pienākums noskaidrot klienta patieso labuma guvēju likumā norādītajos veidos bija noteikts jau Novēršanas likuma sākotnējā redakcijā. Līdz ar pieteicēja, neveicot patiesā labuma guvēja noskaidrošanu, nevar aizbildināties ar apstākli, ka līdz 2018. gada 1. martam nepastāvēja pienākums reģistrēt patiesā labuma guvējus Uzņēmumu reģistrā. Tāpat tiesa norāda, ka pieteicējai kā likuma subjektam ir pienākums regulāri atjaunināt klientu risku novērtējumus (*Novēršanas likuma 8. panta otrā daļa*), tostarp, ņemot vērā informāciju par klientu patiesā labuma guvējiem, kura saimnieciskā vai personiskā darbība vai saistība ar paaugstināta riska jurisdikciju, ir apstākļi, kas ir ņemami vērā, nosakot klienta riska pakāpi. Kā konstatējams no lietas materiāliem, pieteicēja nodibinājuma „IT Izglītības fonds" pirmreizējo risku novērtējumu veica 2017. gada 1. septembrī, savukārt, atkārtoti tas veikts 2019. gada 1. martā. Tiesas rīcībā nav informācijas, ka, veicot atkārtotu nodibinājuma risku novērtējumu, pieteicēja būtu noteikusi citādu nodibinājuma patieso labuma guvēju, proti, tādu patiesā labuma guvēju, kas atbilst Novēršanas likuma prasībām. Proti, dienesta pārbaudes veikšanas brīdī (2019. gada 3. aprīlī) pieteicēja uzrādīja vien klienta identifikācijas karti, kurā, kā jau iepriekš konstatēts, norādīts, ka nodibinājuma patiesais labuma guvējs ir visa Latvijas sabiedrība. Klienta identifikācijas kartē nav norādīts, kādā veidā ir gūta informācija par pieteicējas klienta patiesā labuma guvēju, kā arī kartei nav pievienoti dokumenti, kas apliecina informācijas avotu. Tāpat dienesta pārbaudei netika iesniegtas izdrukas no datubāzēm, kas satur informāciju par klienta patiesā labuma guvēju vai informāciju par klienta dalībnieku struktūru un veidu, kādā izpaužas patiesā labuma guvēja kontrole pār nodibinājumu, kas attiecīgi dotu iespēju izsecināt patiesā labuma guvēju. Apstāklis, ka pieteicēja pieteikuma iesniegšanas brīdī ir noskaidrojusi nodibinājuma „IT Izglītības fonds" patieso labuma guvēju (pieteicēja, atsaucoties uz tās veikto pārbaudi jūnijā, pieteikumā norādīja, ka tas ir Latvijas Republikas pilsonis /pers. L/, taču tiesa nekonstatē, ka pieteicēja šādu informāciju dienestam būtu uzrādījusi pārbaudes veikšanas laikā, tostarp, tās turpinājumā 2019. gada 6. jūnijā), nepadara konstatēto pārkāpumu par nebijušu.

Līdz ar to tā kā pieteicēja nav izpildījusi Novēršanas likuma normu prasības attiecībā uz tās klienta nodibinājuma „IT Izglītības fonds" patiesā labuma guvēja noskaidrošanu, secīgi pieteicēja nav arī noskaidrojusi, vai nodibinājuma patiesais labuma guvējs ir politiski nozīmīga persona vai politiski nozīmīgas personas ģimenes loceklis, vai ar politiski nozīmīgu personu cieši saistīta persona atbilstoši Novēršanas likuma 25. panta pirmajai daļai, kas kopsakarā ar apstākli, ka nodibinājuma „IT Izglītības fonds" vadītājs ir Krievijas pilsonis, liek apšaubīt nodibinājuma izpētes apjoma atbilstību pastāvošajiem riskiem, tiesa atzīst par pamatotu dienesta secinājumu, ka pieteicēja nav izpildījusi Novēršanas likuma 18. panta pirmajā un trešajā daļā, 22. panta otrās daļas 5. punktā un 25. panta pirmajā daļā noteiktās prasības.

[21] Dienesta pārbaudes laikā pieteicēja uzrādīja SIA „RBA CONSULTING" (Latvijas Republikā reģistrēta sabiedrība) riska novērtēšanas karti, kurā vērtēti valsts riski (klients reģistrēts Latvijas Republikas uzņēmumu reģistrā), klienta juridiskās formas riski (juridiskās formas izvēle atbilst tās darbības veidam), klienta saimnieciskās darbības riski (klienta komercdarbība nav saistīta ar azartspēļu organizēšanu (nelegālu azartspēļu organizēšanu), inkasācijas pakalpojumu sniegšanu, starpniecību darījumos ar nekustamo īpašumu, tirdzniecību ar dārgmetāliem un dārgakmeņiem, tirdzniecību ar ieročiem un munīciju, skaidras un bezskaidras valūtas maiņu), klienta izmantoto pakalpojumu/produktu riski (klientam nav darījumu skaidrā naudā).

Izvērtējot norādītos riskus, SIA „RBA CONSULTING" riska pakāpe novērtēta kā zema. Tāpat pieteicēja uzrādīja SIA „RBA CONSULTING" identifikācijas karti, kurā kā patiesais labuma guvējs norādīts tās vienīgais dalībnieks Latvijas Republikas pilsonis /pers. AG/.

Papildus pieteicēja dienestam uzrādīja arī SIA „RBA CONSULTING" bankas konta izdruku par 2018. gadu, no kura konstatējams, ka SIA „RBA CONSULTING" saskaņā ar 2018. gada 1. janvārī noslēgto līgumu, par to saņemot katru mēnesi pārskaitījumus 25 000 *euro* apmērā, ir sniegusi konsultācijas „Nord Stream 2AG", kas ir Šveices Konfederācijā reģistrēta sabiedrība, kuras akcionārs ir Krievijas uzņēmums *Gazprom* (51 %). Dienests minēto apstākli (klienta darījuma partnera saistība ar valsti, kurā ir augsts korupcijas risks; sīkāk sk. šā sprieduma 18. un 19. punktu) identificējis kā iespējamu klienta risku paaugstinošu faktoru, savukārt starp SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2AG" noslēgto līgumu kā iespējami netipiski lielu un sarežģītu darījumu, kuram šķietami nav ekonomiska vai nepārprotami tiesiska mērķa. Ievērojot minēto, dienests secinājis, ka pieteicēja, nepieprasot un nesaglabājot no tās klienta SIA „RBA CONSULTING" 2018. gada 1. janvārī noslēgtā līguma ar „Nord Stream 2AG" kopiju, nav ieguvusi darījumus apliecinošus dokumentus, lai secīgi varētu izdarīt secinājumus, vai ir nepieciešams veikt klienta padziļinātu izpēti (Novēršanas likuma 22. panta otrās daļas 5. punkts) un vai klienta veiktais darījums nav vērtējams kā aizdomīgs (Novēršanas likuma 20. panta otrās daļas 1. punkts).

Attiecībā uz minēto pieteicēja paskaidrojusi, ka darījuma attiecības starp SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2AG" pastāv ilgstoši un darījumi neatbilst neparasta darījuma pazīmēm, savukārt ar minēto līgumu tā ir iepazinusies SIA „RBA CONSULTING" telpās.

Kā jau iepriekš norādīts, likuma subjekts klienta izpētes pasākumu ietvaros: iegūst informāciju par darījuma attiecību un gadījuma rakstura darījuma mērķi un paredzamo būtību (Novēršanas likuma 11.[1] panta pirmās daļas 3. punkts); pēc darījuma attiecību uzsākšanas veic to uzraudzību, tai skaitā pārbaudes, kas apstiprina, ka darījuma attiecību laikā slēgtie darījumi tiek veikti saskaņā ar likuma subjekta rīcībā esošo informāciju par klientu, tā saimniecisko darbību, risku profilu un līdzekļu izcelsmi (Novēršanas likuma 11.[1] panta pirmās daļas 4. punkts); nodrošina klienta izpētes gaitā iegūto dokumentu, personas datu un informācijas uzglabāšanu, regulāru izvērtēšanu un aktualizēšanu atbilstoši piemītošajiem riskiem, bet ne retāk kā reizi piecos gados (Novēršanas likuma 11.[1] panta pirmās daļas 5. punkts). Minētie standarta klienta uzticamības pārbaudes pasākumi Novēršanas likumā ietverti, transponējot Direktīvas 2015/849 13. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktu.

Kā norādījusi Eiropas Savienības Tiesa, interpretējot minētos apakšpunktus kopsakarā ar Direktīvas 2015/849 8. panta 2. punktu, 13. panta 4. punktu un 40. panta 1. punkta pirmās daļas a) ievilkumu, tie neuzliek atbildīgajam subjektam pienākumu, kad tas veic klienta uzticamības pārbaudes pasākumus, iegūt no konkrētā klienta starp šo klientu un trešo personu noslēgtā līguma kopiju, ja vien šis subjekts var iesniegt kompetentajai valsts iestādei citus atbilstošus dokumentus, kas pierāda, pirmkārt, ka tas ir analizējis starp šo klientu un šo trešo personu noslēgto darījumu un nodibinātās komerciālās attiecības un, otrkārt, ka tas ir pienācīgi ņēmis vērā šo darījumu un šīs komerciālās attiecības, lai veiktu nepieciešamos uzticamības pārbaudes pasākumus saistībā ar identificētajiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas riskiem (*Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 17. novembra sprieduma lietā „Rodl & Partner" C-562/20, ECLI:EU:C:2022:883, 78. punkts*).

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka dienests, pēc pieprasījuma nesaņemot starp pieteicējas klienta SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2AG" 2018. gada 1. janvārī noslēgto līgumu, ir pāragri izdarījis secinājumu, ka minētā līguma kopijas nesaglabāšana pati par sevi ir pamats secinājumam, ka pieteicēja nav pienācīgi veikusi SIA „RBA CONSULTING" riska novērtējumu un SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2AG" veiktā darījuma uzraudzību.

Patvaļas aizlieguma princips pieprasa, lai valsts rīcībai būtu saprātīgs attaisnojums un lai ikviens varētu pārliecināties par šī attaisnojuma esamību. Tā kā valsts rīcības attaisnojums tiek atspoguļots pamatojumā, tad patvaļas aizlieguma princips ir cieši saistīts ar pamatojuma principu. Minētais princips ir ietverts Administratīvā procesa likuma 9.pantā, kas noteic, ka administratīvo aktu var pamatot ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem (*Senāta 2010. gada 22. marta sprieduma lietā Nr. SKA-58/2010, A42275505, 13. punkts*).

Tā kā no lietas materiāliem nav konstatējams, ka dienests būtu pieprasījis un vērtējis cita veida dokumentāciju, kas pierādītu, ka pieteicēja ir analizējusi SIA „RBA CONSULTING" un „Nord Stream 2AG" komercdarījumu un minēto sabiedrību komercattiecības un ir to pienācīgi ņēmusi vērā, lai izdarītu savus secinājumus par SIA „RBA CONSULTING" riska pakāpi, savukārt līguma nesaglabāšana pati par sevi nav pamats uzskatīt, ka pieteicēja to nav darījusi, tiesa secina, ka pārsūdzētajā lēmumā nav ietverts pietiekams pamatojums, kādēļ pieteicēja nav veikusi pienācīgu SIA „RBA CONSULTING" risku novērtējumu, lai noskaidrotu, vai attiecībā uz SIA „RBA CONSULTING" ir veicama padziļināta izpēte (Novēršanas likuma 22. panta otrās daļas 5. punkts) un vai SIA „RBA CONSULTING" veiktais darījums ar „Nord Stream 2AG" nav vērtējams kā aizdomīgs (Novēršanas likuma 20. panta otrās daļas 1. punkts). Šādos apstākļos dienests ir pārkāpis Administratīvā procesa likuma 67. panta otrās daļas 6. punktā ietverto pamatojuma principu kopsakarā ar patvaļas aizlieguma principu, kas, savukārt ir pamats pārsūdzētā lēmuma prettiesiskuma konstatēšanai daļā par konstatētajiem pārkāpumiem attiecībā uz SIA „RBA CONSULTING" veikto risku novērtējumu.

[22] Pieteicējai par Novēršanas likumā noteikto pienākumu neizpildi ir piemērota soda nauda 3000 *euro* apmērā. Kā tiesas sēdē norādīja dienesta pārstāvji, soda nauda pieteicējai piemērota, vieglākos pārkāpumus iekļaujot smagākajā pārkāpumā (nepienācīga klientu risku novērtējuma veikšana), kas atbilst arī vadlīniju 10. punktam. Lietderības apsvērumus pieteicējai piemērotā soda noteikšanā ir izdarījis dienests. Vienlaikus tiesa secina, ka pārsūdzētajā lēmumā nav ietverti lietderības apsvērumi par katram no konstatētajiem pārkāpumiem piemērojamo soda veidu un apmēru.

Kā atzīts administratīvo tiesu judikatūrā, tiesa, veicot tiesiskuma kontroli, nevar novērtēt pārkāpumu (noteikt soda veidu) iestādes vietā. Proti, tiesas veiktās kontroles apjoms attiecībā uz rīcības brīvības izmantošanu ir ierobežots, jo tiesas funkcija ir kontrolēt valsts pārvaldes darbības tiesiskumu, nevis valsts pārvaldes vietā pieņemt lēmumu par lietderību (*Senāta 2014. gada 22. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-432/2014, A420576510, 7. punkts*).

Līdz ar to tā kā tiesa šajā spriedumā ir konstatējusi pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu daļā par pieteicējas klientam SIA „RBA CONSULTING" veiktā risku novērtējuma un tā darījumu uzraudzības neatbilstību Novēršanas likuma prasībām un pieteicējas klienta nodibinājuma „IT Izglītības fonds" veiktā juridiskās formas riska (nodibinājums) novērtējuma neatbilstību Novēršanas likuma prasībām, vienlaikus nekonstatējot pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu daļā par pieteicējas IKS neatbilstību Novēršanas likumam un pieteicējas klientam nodibinājumam „IT Izglītības fonds" veiktā saimnieciskās darbības riska (pieteicējas saistība ar valsti, kurā pastāv augsts korupcijas risks) kopsakarā ar patiesā labuma guvēja noskaidrošanu novērtējuma neatbilstību Novēršanas likuma prasībām, un tiesas kompetencē neietilpst lietderības apsvērumu veikšana iestādes vietā par konstatētajiem pārkāpumiem piemērojamo sankciju vai uzraudzības pasākumu veidu un apmēra noteikšanu, pārsūdzētais lēmums izskatāmajā gadījumā ir atceļams pilnībā.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 253. panta sestajai daļai, ja nepieciešams, tiesa uzdod iestādei atceltā vai par spēkā neesošu atzītā administratīvā akta vietā izdot jaunu administratīvo aktu. Lemjot par jauna administratīvā akta izdošanu, iestāde ņem vērā tiesas nolēmumā konstatētos faktus un juridiskos apsvērumus. Tā kā tiesa ir atzinusi, ka dienests ir pamatoti konstatējis, ka pieteicēja ir pieļāvusi atsevišķus Novēršanas likumā noteikto pienākumu pārkāpumus, dienestam atceltā lēmuma vietā ir jāizdod jauns administratīvais akts, lemjot par sankciju vai uzraudzības pasākumu

veidu un apmēra noteikšanu par konstatētajiem Novēršanas likuma normu pārkāpumiem atbilstoši tiesas norādītajam.

Papildus tā kā pieteicēja ir iebildusi, ka dienests soda naudas apmērā noteikšanā ir vērtējis visu pieteicējas neto apgrozījumu, neraugoties uz to, ka pieteicēja savu saimniecisko darbību īsteno arī sniedzot audita un revīzijas pakalpojumus, tiesa uzskata par nepieciešamu norādīt, ka viens no apstākļiem, kas saskaņā ar Novēršanas likuma 77. panta trešo daļu jāņem vērā, nosakot sankcijas veidu un apmēru, ir uzņēmuma finansiālais stāvoklis. Kā apstākļus, kas raksturo juridiskās personas finansiālo stāvokli, likumdevējs noteicis kopējo gada apgrozījumu un citus finansiālo stāvokli ietekmējošos faktorus. Tātad likumdevējs tiešā tekstā ir noteicis vērtēt visus uzņēmuma darbības jomas kopumā, nevis tikai to daļu, saistībā ar kuru tas reģistrējies dienestā kā Novēršanas likuma subjekts. Savukārt uzņēmuma finansiālā stāvokļa izvērtējums ir saistīts ar spēju samaksāt tam noteiktās soda naudas apmēru, kā arī nepieciešamo motivācijas pakāpi turpmākai prasību ievērošanai, kas nodrošināma ar iedarbīgu soda naudas apmēru. Turklāt dienests, nosakot sankcijas par Novēršanas likuma pārkāpumiem, ievēro jau iepriekš minētās vadlīnijas, kuru 16. un 17. punktā ir noteikts, ka dienests papildus ņem vērā informāciju par personas gūtajiem ienākumiem taksācijas gadā pirms dienesta lēmuma administratīvajā lietā pieņemšanas, kā arī citu informāciju, kas attiecas uz personas finansiālo stāvokli vai nākotnē sagaidāmajiem ienākumiem. Aprēķinot soda naudas apmēru, par pamatu kopējā gada apgrozījuma noteikšanai attiecībā uz juridiskām personām izmanto Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 41. panta pirmajā daļā ietverto termina „Neto apgrozījums" skaidrojumu. Līdz ar to pieteicējas viedoklis šajā jautājumā ir nepamatots un noraidāms.

[23] Pieteicēja ir pārsūdzējusi dienesta faktisko rīcību, publicējot tā mājaslapā informāciju par pieteicējai piemērotajām sankcijām, norādot, ka tā sākotnēji neatbilda pārsūdzētajam lēmumam un ir tikusi mainīta.

Atbilstoši Novēršanas likuma 78. panta septītajai daļai uzraudzības un kontroles institūcija savā mājaslapā internetā publicē informāciju par likuma subjektam piemērotajām sankcijām, kā arī informāciju par lēmuma par sankciju piemērošanu pārsūdzēšanu, pārsūdzības iznākumu un lēmumu par sankciju atcelšanu.

Līdz ar to, ja ar dienesta lēmumu Novēršanas likuma subjektam ir piemērotas sankcijas, dienestam ir no tiesību normām izrietošs pienākums publicēt savā mājaslapā informāciju par to un to aktualizēt atbilstoši administratīvā procesa virzībai. Tiesību normas pretēji pieteicējas norādītajam neparedz publicētās informācijas izņemšanu situācijā, kurā apstrīdēšanas rezultātā sākotnējā lēmuma darbība ir apturēta līdz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai, šādā gadījumā dienestam ir pienākums vienīgi aktualizēt mājaslapā publicēto informāciju, tajā iekļaujot informāciju par lēmuma apstrīdēšanu.

Aplūkojot dienesta mājaslapā publicēto informāciju, konstatējams, ka attiecībā uz pieteicēju konstatēti Novēršanas likuma 6., 7., 8. panta otrās daļas, 11.[1] panta pirmās daļas, 18. panta pirmās, trešās daļas, 20. panta otrās daļas, 22. panta otrās daļas un 25. panta pirmās daļas prasību pārkāpumi, proti iekšējās kontroles sistēma izstrādāta nepilnīgi, nav veikts un dokumentēts noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtējums, klienta izpētes apjoms neatbilst pastāvošajiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskiem, nav noskaidrots patiesais labuma guvējs, nav veikta pietiekama darījumu uzraudzība (*https://www.vid.gov.lv/lv/media/994/download?attachment*, aplūkots 2023. gada 13. aprīlī). Līdz ar to tiesa secina, ka šobrīd dienesta mājaslapā norādītā informācija atbilst pārsūdzētajā lēmumā konstatētajam.

Tā kā pieteicēja lietā nav iesniegusi pierādījumus tam, ka dienesta mājaslapā publicētā informācija par pieteicējai piemērotajām sankcijām ir tikusi mainīta, tiesa nekonstatē dienesta prettiesisku rīcību, publicējot tās mājaslapā informāciju par pieteicējai piemērotajām sankcijām.

Papildus tiesa norāda, ka, ievērojot šajā spriedumā secināto, dienestam ir pienākums aktualizēt mājaslapā norādīto informāciju, tajā ietverot informāciju par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

[24] Senāts jau ir skaidrojis, ka no tiesībām uz taisnīgu tiesu izriet tiesas pienākums motivēt savu nolēmumu. Lai arī tas nenozīmē, ka tiesai ir pienākums detalizēti atbildēt uz jebkuru procesa dalībnieka argumentu, tomēr nolēmuma pamatojumam jābūt tādam, lai procesa dalībnieki saprastu, ka to argumenti ir sadzirdēti. Līdz ar to tiesas spriedumā noteikti būtu jāsniedz vērtējums tiem procesa dalībnieka argumentiem, kuri ir būtiski un/vai kurus procesa dalībnieks pats izvirzījis kā galvenos savas pozīcijas pamatošanai. Savukārt par būtiskiem atzīstami tādi procesa dalībnieka argumenti, kuri, ja tiktu atzīti par pamatotiem, ietekmētu lietas rezultātu (*Senāta 2020. gada 3. marta sprieduma lietā Nr. SKA-167/2020, ECLI:LV:AT:2020:0303.A420266916.4.S, 22. punkts*). Tā kā pārējie procesa dalībnieku argumenti (par lietderības apsvērumu izdarīšanu soda piemērošanā un viedokļa uzklausīšanu) nevar ietekmēt lietas rezultātu, tiesa tos atsevišķi nevērtēs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 246.-251. un 289.-291. pantu, 253. panta pirmo un sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt daļēji SIA „Rodl & Partner" pieteikumu.

Atcelt ar tā pieņemšanas dienu Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2019. gada 13. novembra lēmumu Nr. 30.8?22.11/5036.

Uzdot Valsts ieņēmumu dienestam mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot jaunu administratīvo aktu, lemjot par sankciju vai uzraudzības pasākumu veidu un apmēra noteikšanu par konstatētajiem Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma normu pārkāpumiem, ņemot vērā tiesas spriedumā konstatētos faktus un juridiskos apsvērumus.

Noraidīt pieteikumu pārējā daļā.

Uzlikt par pienākumu Valsts ieņēmumu dienestam atlīdzināt SIA „Rodl & Partner" (reģ. Nr. 40003139967) samaksāto valsts nodevu 30 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Patmalniece